

๑. ชื่อความรู้ การพัฒนาอาชีพครัวเรือนตามแนวทางสัมมาชีพ : บ้านหนองปล้อง หมู่ที่ ๗ ตำบลวังฆามแห อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นางสาวเพ็ญพิชา แสงอาทิตย์ **ตำแหน่ง** นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ **สังกัด** สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

๓. ส่วนนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็งของรัฐบาล ซึ่งตอบสนองนโยบายรัฐบาลเรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำ ทางสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึง บริการของรัฐ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน จำนวน ๒๓,๕๘๘ หมู่บ้าน จาก พื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายที่ผ่านการให้การศึกษาด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยขับเคลื่อนด้วยการพัฒนาทักษะฝีมือในอาชีพที่ถนัดให้กับครัวเรือนเป้าหมายโดยมีปราชญ์ผู้มีความชำนาญในทักษะอาชีพนั้นเป็นผู้ฝึกสอน เพื่อให้ครัวเรือนได้รับความรู้และเอาไปปฏิบัติอาชีพได้จริง จนพัฒนาเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครัวเรือน และต่อยอดสู่การรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพต่อไป โดยบ้านหนองปล้อง หมู่ที่ ๗ ตำบลวังฆามแห อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร เป็นอีกหนึ่งหมู่บ้านที่มีการจัดตั้งกลุ่มสัมมาชีพชุมชนขึ้นเพราะคนในชุมชนมีความตระหนักถึงการดำเนินชีวิตตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีความต้องการจะมีกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็งเกิดขึ้นในชุมชน รวมถึงความเข้มแข็งและใส่ใจของผู้นำในเรื่องความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ต้องการให้คนในชุมชนได้ใช้ ความรู้หรือทักษะที่ตนเองมีรวมถึงวัสดุ และวัตถุดิบที่หาได้ภายในหมู่บ้านมาพัฒนาให้เกิดอาชีพ และเป็นการแก้ไขปัญหาการว่างงานในช่วงที่เว้นว่างจากฤดูการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรอีกด้วย

๔. ส่วนขยาย

กระบวนการ/ขั้นตอนในการดำเนินงาน/เทคนิค/วิธีการ/กลเม็ดเคล็ดลับ/ข้อพึงระวัง

๑) เตรียมการ/ศึกษาชุมชน

๑.๑ ศึกษานโยบาย แนวทาง ขั้นตอน และเป้าหมายในการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชน

๑.๒ ศึกษาค่านิยม คำจำกัดความ ความหมายของสัมมาชีพชุมชน เพื่อทำความเข้าใจและใช้เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน

๑.๓ ทบทวนการดำเนินงานกิจกรรมต่างในหมู่บ้าน

ในขั้นเตรียมการ /ศึกษาชุมชนนี้ ต้อง ลงพื้นที่เพื่อไปศึกษาลักษณะชุมชนทั้งทางภูมิสังคม ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ของบ้านหนองปล้อง หมู่ที่๗ ตำบลวังฆามแห

๒) ให้การศึกษาชุมชน

ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องสัมมาชีพชุมชน ให้กับคนในหมู่บ้าน หนองปล้อง ทราบ โดยบูรณาการร่วมกับโครงการศูนย์เรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

ในขั้นตอนนี้ได้ มีการจัดเวทีประชาคมในหมู่บ้านเพื่อให้คนในชุมชนวิเคราะห์ชุมชนเองโดยการใช้เครื่องมือ SWOT จนได้มาซึ่งจุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรค ของหมู่บ้าน และผลสรุปซึ่งโครงการสัมมาชีพที่จะดำเนินการอันเป็นผลจากการวิเคราะห์ของคนในชุมชนเอง

๓) วางแผนการดำเนินการ

๓.๑ สนับสนุนให้ คนชุมชนร่วมกับคณะกรรมการ หมู่บ้าน หนองปล้อง จัดเวที ประชาคม เพื่อพิจารณาคัดเลือกโครงการสัมมาชีพที่จะดำเนินการในหมู่บ้านหนองปล้อง จนได้กลุ่มสัมมาชีพพริกแกงบ้านหนองปล้อง

๓.๒ ปรับแผนชุมชนให้สอดคล้องกับโครงการสัมมาชีพชุมชนในกรณีที่ยังบางกิจกรรมไม่มีในแผนชุมชน

๓.๓ จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการสัมมาชีพชุมชน

๓.๔ สนับสนุนให้คณะกรรมการหมู่บ้านใช้งบประมาณจากกองทุนกลางพัฒนาหมู่บ้าน , เงินจัดสรรผลกำไรเพื่อสาธารณประโยชน์จากกองทุนต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมโครงการสัมมาชีพชุมชน

๓.๕ สนับสนุนให้ คณะกรรมการ หมู่บ้าน ประสาน ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกิจกรรมที่เกินขีดความสามารถของหมู่บ้าน

๓.๖ กรมการพัฒนาชุมชนสนับสนุนงบประมาณโครงการสัมมาชีพชุมชนให้แก่กลุ่มสัมมาชีพชุมชน

๔) ขั้นตอนการ

๔.๑ คัดเลือกปราชญ์ผู้มีความชำนาญในการทำพริกแกง คือ นางบานชื่น บุญชิต สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวารังบุรี แจ้งให้ปราชญ์ชุมชนเป้าหมาย ทราบ ให้เดินทางเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ ” ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จำนวนรุ่นละ ๔ วัน เพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านการถ่ายทอดความรู้และการจัดกระบวนการสัมมาชีพ และสามารถกลับไปทำหน้าที่เป็น “วิทยากรสัมมาชีพชุมชน” ในระดับหมู่บ้านได้อย่างมีคุณภาพ

๔.๒ เตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน โดยมีกลุ่มเป้าหมายกลุ่มละ ๕ คน ประกอบด้วย นาง บานชื่น บุญชิต นางสาว รัชนก น้ำไทย นางคะนิง แก้วสายเงิน นาง สุรินทร์ ปิ่นแก้ว และ นางสาวบุญตา บุญเพ็ง

๔.๓ เตรียมความพร้อมครัวเรือนเป้าหมาย ทีมวิทยากร สัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านลงพื้นที่ เยี่ยมเยียนครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพทั้ง ๒๐ ครัวเรือน โดยแบ่งตามสัดส่วนของทีมวิทยากร สัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ๑ คน ต่อ ๔ ครัวเรือน เป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ

๕) ขั้นตอนติดตาม ประเมินผล

๕.๑ ติดตามสนับสนุน และกำกับให้ ๒๐ ครัวเรือนสามารถนำ ความรู้จาก การฝึกอบรมไปประกอบอาชีพ ให้ก่อเกิดเป็นอาชีพและมีรายได้หรือลดรายจ่ายได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการรายงานผลการติดตามในแบบฟอร์มการติดตามครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนที่กำหนด รวบรวมไว้เป็นหลักฐาน เพื่อรองรับการติดตามของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ และทีม สนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพระดับอำเภอ/จังหวัด และประเทศ

๕.๒ สนับสนุนให้ชุมชนจัดระบบบริหารจัดการจัดการเงินทุนประกอบอาชีพ เพื่อให้ ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนรวมกลุ่ม สามารถประกอบอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง

๕.บทสรุป

ผลของการดำเนินงาน (สิ่งที่เกิดขึ้นจริง) สถานการณ์/ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๕.๑ ผลของการดำเนินการ

ผลการดำเนินงาน ต่อ ครัวเรือน

๑. ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายลดลงจากการซื้อพริกแกงมาประกอบอาหารในบ้าน

๒. ครัวเรือนมี รายได้เพิ่ม จากการ ทำพริกแกงขาย และจากการปลูกพืชผักที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการทำพริกแกงขาย

๓. คนในชุมชนมีความอบอุ่น รักใคร่ ดูแล และเคารพซึ่งกันและกัน มีเวลพุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันในช่วงทำกิจกรรมสัมมาชีพ

ผลการดำเนินงาน ต่อ หมู่บ้าน

๑. คนในหมู่บ้านมีจิตเสียสละ จิตสาธารณะในการทำกิจกรรมเพื่อหมู่บ้านร่วมกัน

๒. เกิดความรักสามัคคีของคนในหมู่บ้าน รู้จักกตัญญู ช่วยเหลือ แบ่งปันพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ภายในชุมชน

๓. คนในหมู่บ้านได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน ผู้ที่มีความรู้ในด้านต่าง ๆ มีโอกาสได้แนะนำและสอนคนในหมู่บ้าน

๔. ก่อให้เกิดกลุ่มอาชีพทำให้คนในชุมชนมีรายได้ และชุมชน เข้มแข็งและ ยั่งยืน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการดำเนินงาน ต่อ พัฒนาการ

๑. พัฒนาการมีทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ในการทำงาน
๒. พัฒนาการได้ฝึกใช้ทักษะ ความรู้ ในการคิดออกแบบและพัฒนาระบบงานอย่างเป็นระบบ
๓. พัฒนาการเข้าใจแนวทางการทำงานสัมมาชีพชุมชน
๔. พัฒนาการสามารถบูรณาการงานในพื้นที่ และบริหารจัดการชุมชนได้

ผลการดำเนินงาน ต่อ ภาวการณ์พัฒนา

๑. เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง
๒. เกิดการเรียนรู้ ระบบงาน ข้อจำกัด และศักยภาพของบุคลากรในแต่ละหน่วยงาน

๕.๒ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ๑ ชุมชนมีความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานตามโครงการสัมมาชีพเป็นอย่างดี จากการศึกษา และประชาสัมพันธ์แก่คนในชุมชน
- ๒ มีการคัดเลือกปราชญ์ และทีมวิทยากรที่เข้มแข็งที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ครัวเรือนเป้าหมายได้เป็นอย่างดี
- ๓ ผู้นำชุมชนและคณะทำงานมีความเข้มแข็งและให้ความสนับสนุนการดำเนินงานอย่างดี
- ๔.คนในชุมชนให้ความร่วมมือ และมีความสามัคคีต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ในกลุ่มสัมมาชีพชุมชน